

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 200g/2022

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi
din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției „Moldsilva”,
structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, aprobat prin
Hotărârea Guvernului nr. 150 din 2 martie 2010

(modificarea atribuțiilor directorului Agenției „Moldsilva”)

CHIȘINĂU
20 iulie 2023

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Nicolae ROȘCA, *Președinte*,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Sorina Munteanu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 30 noiembrie 2022,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 20 iulie 2023, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor de la punctul 12 subpunctul 6) lit. f) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției „Moldsilva”, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 150 din 2 martie 2010, în redactarea Hotărârii Guvernului nr. 560 din 31 iulie 2020, ridicată de dna Zinaida Postolachi, reprezentanta pârâtei ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hâncești-Silva”, în dosarul nr. 2-1373/2022, pendinte la Judecătoria Hâncești, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Emil Bulat, pe baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 30 aprilie 2020, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hâncești-Silva” l-a angajat pe dl Grigore Graur în calitate de șef al ocolului silvic Bozieni. La 2 noiembrie 2020, dl Grigore Graur și Agenția „Moldsilva” au semnat un acord de modificare a contractului individual de muncă, prin care angajatorul precedent a fost substituit cu Agenția „Moldsilva”, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 560 din 31 iulie 2020.

4. Ulterior, prin ordinul Agenției „Moldsilva” din 25 iulie 2020, dl Grigore Graur a fost concediat. Dl Grigore Graur a formulat o cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hâncești-Silva” și Agenției „Moldsilva”, solicitând anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție și încasarea prejudiciului moral.

5. În cadrul examinării cauzei în fond, dna Zinaida Postolachi, reprezentanta pârâtei, a ridicat excepția de neconstituționalitate a prevederilor din punctul 12 subpunctul 6) lit. f) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției „Moldsilva”, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 150 din 2 martie 2010, în redactarea Hotărârii Guvernului nr. 560 din 31 iulie 2020.

6. Prin încheierea din 22 noiembrie 2022, Judecătoria Hâncești a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 43

Dreptul la muncă și la protecția muncii

„(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

(2) Salariații au dreptul la protecția muncii. Măsurile de protecție privesc securitatea și igiena muncii, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie, repaosul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice.

[...]

Articolul 72

Categorii de legi

„[...]

(3) Prin lege organică se reglementează:

j) regimul general privind raporturile de muncă, sindicatele și protecția socială;

[...]

Articolul 102

Actele Guvernului

„(1) Guvernul adoptă hotărâri, ordonanțe și dispoziții.

(2) Hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor.

[...]

8. Prevederile relevante ale Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției „Moldsilva”, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 150 din 2 martie 2010, în redactarea Hotărârii Guvernului nr. 560 din 31 iulie 2020, sunt următoarele:

III. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII AGENȚIEI CONDUCEREA

12. Directorul:

[...]

6) numește, eliberează din funcție, încheie, modifică, suspendă, reziliază contractele de muncă cu personalul entităților din subordine, după cum urmează:

în întreprinderile de stat:

[...]

f) șefii de ocoale silvice;

[...]

ÎN DREPT

A. Argumentele autoarei excepției de neconstituționalitate

9. Autoarea excepției de neconstituționalitate susține că prevederile contestate care stabilesc competența directorului Agenției „Moldsilva” de a angaja și elibera din funcție șefii de ocoale silvice din întreprinderile de stat sunt contrare articolului 72 alin. (3) lit. j) din Constituție. Autoarea excepției consideră că acestea fac parte din reglementările generale obligatorii din sfera dreptului muncii care nu pot fi adoptate de către Guvern.

10. De asemenea, autoarea sesizării susține că dispozițiile contestate încalcă dreptul la muncă al șefilor de ocoale silvice din întreprinderile de stat, drept garantat de articolul 43 din Constituție, pentru că contractele individuale de muncă semnate anterior cu ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hâncești-Silva” în calitate de angajator nu pot fi modificate printr-o hotărâre de Guvern.

11. Autoarea excepției pretinde că dispozițiile contestate, introduse prin Hotărârea Guvernului nr. 560 din 31 iulie 2020, contravin prevederilor Codului civil (articolele 2 și 4), Codului muncii (articolele 10, 45, 49 și 68), Legii cu privire la Guvern nr. 136 din 7 iulie 2017 și Legii cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr. 246 din 23 noiembrie 2017.

12. În acest context, autoarea sesizării îi solicită Curții să verifice constituționalitatea dispozițiilor contestate prin prisma articolelor 43 alin. (1) și (2) și art. 72 alin. (3) lit. j) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. Excepția de neconstituționalitate, ridicată de reprezentanta ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hâncești-Silva”, parte într-un proces pendinte în instanța de drept comun, este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile de la punctul 12 subpunctul 6) lit. f) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției „Moldsilva”, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 150 din 2 martie 2010, în redactarea Hotărârii Guvernului nr. 560 din 31 iulie 2020.

16. Curtea reține că, în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității hotărârilor Guvernului ține de competența Curții Constituționale. Totodată, hotărârile de Guvern se supun și controlului de legalitate, care ține de competența instanțelor de judecată. Astfel, atunci când din argumentele autorului sesizării decurge că se solicită, de fapt, un control de legalitate al unei hotărâri de Guvern (*e.g.*, se afirmă că hotărârea Guvernului contravine unei legi), și nu unul de constituționalitate, Curtea Constituțională declară sesizarea inadmisibilă (a se vedea DCC nr.171 din 4 noiembrie 2021, § 13 și jurisprudența citată acolo). În prezenta cauză, autoarea excepției a invocat atât critici de legalitate [*i.e.* aceasta a afirmat că

prevederile contestate ar contraveni Codului civil, Codul muncii și altor legi organice (a se vedea § 11 *supra*)], cât și critici care se raportează la pretinsa încălcare a unor prevederi din Constituție. Având în vedere cele menționate, Curtea va reține spre examinare doar criticile de neconstituționalitate.

17. Prevederile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

18. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză referitoare la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție și încasarea prejudiciului moral. Astfel, Curtea admite că instanța de fond ar putea aplica prevederile contestate în cauza pe care o examinează.

19. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental invocat de autor. Astfel, Curtea va examina dacă problemele de drept ridicate de autoarea sesizării fac incidente dispozițiile constituționale invocate (a se vedea DCC nr. 68 din 18 mai 2021, § 16).

20. Sub acest aspect, Curtea observă că autoarea sesizării a susținut că prevederile contestate sunt contrare articolelor 43 (*dreptul la muncă și la protecția muncii*) și 72 (*categoriile de legi adoptate de Parlament*) din Constituție.

21. Curtea observă că autoarea sesizării în calitate sa de reprezentant al co-pârâtei în litigiul de muncă în discuție ridică excepția de neconstituționalitate în interesul reclamantului, care contestă în instanța de judecată aplicarea unei sancțiuni disciplinare și eliberarea sa din funcție.

22. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că de invocarea unei excepții de neconstituționalitate trebuie să profite, în primul rând, autorul acesteia, în caz contrar acest instrument devine o *actio popularis*, pierzându-se caracterul concret și efectiv al excepției. Curtea reiterează că excepția de neconstituționalitate nu manifestă doar o funcție preventivă, ci și una reparatorie, pentru că ea privește, în primul rând, situația concretă a părții lezate în drepturile sale prin norma criticată (a se vedea DCC nr. 54 din 19 aprilie 2022, § 32).

23. Astfel, Curtea nu poate vedea cum ar putea profita partea pe care autoarea sesizării o reprezintă de o eventuală soluție pozitivă a controlului de constituționalitate exercitat de Curte în acest caz. Așadar, în prezenta cauză, autoarea excepției de neconstituționalitate a formulat, de fapt, o *actio popularis*.

24. Pe baza celor menționate mai sus, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a prevederilor de la punctul 12 subpunctul 6) lit. f) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției „Moldsilva”, structurii și efectivului-limită ale

aparaturii central al acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 150 din 2 martie 2010, în redactarea Hotărârii Guvernului nr. 560 din 31 iulie 2020, ridicată de dna Zinaida Postolachi, în interesele pârâtului Î.S. „Întreprinderea pentru Silvicultură Hâncești-Silva”, în dosarul nr. 2-1373/2022, pendinte la Judecătoria Hâncești, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Nicolae ROȘCA

Chișinău, 20 iulie 2023

DCC nr. 83

Dosarul nr. 200g/2022